

Marine Le Pen, del Front National, partit polític francès, durant la campanya per a les eleccions presidencials del 2017 al Zenit de París.

Foto: Frederic Legrand/COMEO/Shutterstock

El candidat a la presidència brasilera Jair Bolsonaro durant una manifestació a Juiz de Fora el 6 de setembre de 2018.

Foto: Antonio Scorza/Shutterstock

El Fundador del Moviment Cinc Estrelles (M5S), el comediant i activista polític italià Beppe Grillo, parla del referèndum per canviar la Constitució italiana, al desembre de 2016.

Foto: MikeDotta/Shutterstock

5è COL·LOQUI INTERNACIONAL MEMORIAL DEMOCRÀTIC | CÀTEDRA WALTER BENJAMIN

Inscripció prèvia gratuïta

memorialdemocratic@gencat.cat | 936 347 354

Inscripcions a la ruta del dia 30 de novembre (abans del dia 22 de novembre)

Oficina de Turisme de Portbou

Tel.: (+34) 972 125 161 | turisme@portbou.cat

Punt de trobada: Oficina de Turisme de Portbou. Trasllat gratuït al punt de sortida

Reserves per al concert gratuït

Oficina de Turisme de Portbou

Adreces

- MACBA
Plaça dels Àngels, 1. Barcelona
- Memorial Democràtic
Peu de la Creu, 4. Barcelona
- Oficina de Turisme de Portbou
Passeig Lluís Companys s/n, Portbou
- Sala La Congesta
Méndez Núñez, 20. Portbou

Imatge de portada: Els membres del grup supremacista blanc, el Moviment Nacional Socialista, saluden a la manera feixista durant una manifestació a Riverside, Califòrnia. David McNew / Gettyimages.

Organitzen:

Hi col·laboren:

Co-funded by the Europe for Citizens Programme of the European Union

Amb el suport de:

naucòclea

5è COL·LOQUI INTERNACIONAL
MEMORIAL DEMOCRÀTIC
CÀTEDRA WALTER BENJAMIN

EL MÓN D'AVUI

**Dels feixismes històrics
als reaccionarismes
postmoderns i els
nous populismes**

ELS REPTES DE LES POLÍTIQUES DE MEMÒRIA

**DEL 27 AL 30
DE NOVEMBRE
DE 2019**

**BARCELONA
PORTBOU**

D.L.: B. 20705-2019

L'actualitat política està marcada per l'auge i la consolidació de diverses propostes populistes arreu del món, i pel sorgiment de formes polítiques autoritàries que, en molts casos, es presenten en l'esfera pública com a hereves dels feixismes històrics. Aquestes propostes tenen en comú la simplificació dels discursos polítics, l'esquematzació del debat públic i la defensa de solucions directes i contundents a problemes complexos.

Es tracta d'un fenomen global que afecta quasi tots els països amb democràcies liberals, cadascun dels quals té unes característiques pròpies que estan relacionades amb la seva història o el context polític i econòmic que viuen actualment. És un fenomen que va des dels Estats Units, Regne Unit, Hongria, Itàlia, Alemanya, Àustria, Finlàndia i Espanya fins a Nicaragua, Brasil, Veneçuela, Rússia, Turquia, l'Índia o les Filipines, per citar alguns dels que experimenten aquest creixement de les tendències autoritàries i populistes. Es tracta d'un corrent generalitzat, sens dubte, amb una dinàmica d'expansió i de conseqüències imprevisibles.

Aquest col·loqui internacional té com a objectius principals debatre els conceptes de feixisme, nou reaccionarisme, autoritarisme i populisme, i presentar, amb les intervencions d'especialistes, diversos casos de projectes polítics que incorporen o han incorporat aquests corrents. Així mateix, es tractarà de plantejar aquest fenomen polític tot relacionant-lo amb el paper que poden representar els mitjans de comunicació, les xarxes socials, l'educació i les polítiques públiques de memòria.

Què hi tenen a veure l'ecosistema mediàtic i les xarxes socials –sovint conceptualitzades com autocomunicació de masses– en la proliferació d'aquestes opcions polítiques i maneres d'entendre el món és una de les possibles preguntes cabdals que cal fer-se. L'altra, també de gran rellevància, és interrogar-se sobre el protagonisme de les polítiques públiques de memòria enfront de l'auge d'aquests idearis polítics que amenacen les llibertats individuals i col·lectives, i la mateixa democràcia liberal. Estan assegurades les garanties de no repetició? Quina transcendència tenen les tergiversacions i manipulacions històriques o les banalitzacions d'actituds i conceptes polítics heretats d'un passat recent atapeït d'episodis violents i traumàtics?

Amb un enfocament transversal, des de la politologia, la història, la filosofia i el periodisme, aquest col·loqui internacional proposa aproximacions i interrogacions necessàries a fi d'establir una anàlisi acurada de la complexitat política de la contemporaneïtat.

Dimecres 27 de novembre

Barcelona. Auditori del MACBA

Sessió inaugural

18:00h Presentacions institucionals

18:30h *L'ombra negra de la sobirania. Nacionalismes xenòfobs i nous feixismes a l'Occident del segle XXI.*
Donatella Di Cesare (Sapienza Università di Roma)

Dijous 28 de novembre

Barcelona. Auditori del MACBA

Sessió de matí: conferències

09:15h Benvinguda

09:30h *El món d'ahir: la crisi del liberalisme i el sorgiment de moviments protofeixistes.*
Maximiliano Fuentes (UdG)

10:15h *Els feixismes de llarg recorregut? Els casos particulars espanyol i portuguès.*
Carne Molinero (UAB), **António Costa Pinto** (Institute of Social science - University of Lisbon)

11:45h Pausa

12:15h *Després de la dictadura. L'extrema dreta a Espanya (1975-2019).*
Xavier Casals (URL)

Sessió de tarda: taula rodona

16:00h Taula 1

La política en l'era de l'autocomunicació de masses: mitjans de comunicació i l'entorn de les xarxes socials.

Paola Io Cascio (UB), **Gemma Ubasart** (UDG), **Albert Chillón** (UAB) **Montserrat Nebrera** (UIC).
Moderador: **Ramon Pellicer** (periodista)

17:30h Taula 2

A quaranta anys de la transició a la democràcia a Espanya i els desafiaments dels populismes.

Álvaro Soto (UAM), **Marta Rovira Martínez** (UOC/UAB), **Francesc Marc Álvaro** (periodista), **Pere Ysàs** (UAB).
Moderador: **Ricard Conesa** (historiador)

Divendres 29 de novembre

Barcelona. Auditori del MACBA

Sessió de matí: conferències

09:30h *La consolidació dels projectes feixistes i feixistitzats, 1922-1945.*
Joan Maria Thomas (URV)

10:15h *Un moment populista contra el neoliberalisme, o un moment neofeixista del neoliberalisme?*
Éric Fassin (Université Paris-8)

11:00h Pausa

11:30h *Noves experiències reaccionàries. La derrota del liberalisme i la sentimentalització algorítmica de democràcia.*
José Maria Lassalle (ICADE, Madrid)

12:15h Taula 3

Patrimoni memorial, context expositiu i pedagogia. Són preventius els espais de memòria?

Montserrat Duch (URV), **Jordi Guixé** (EUROM), **Agnès Sajaloli** (Memorial du Camp de Rive-saltes) i **Jens-Christian Wagner** (director de la Fundació dels Memorials de la Baixa Saxonia).
Moderadora: **Silvia Marimon** (periodista)

Sessió de tarda: taula rodona

16:00h Taula 4

La implementació de les polítiques públiques de memòria. Experiències i pràctiques davant el repte dels radicalismes autoritaris i els reversionismes.

Ricard Vinyes (UB), **Aintzane Ezenarro**, (directora de Gogora, Instituto de la Memoria), **Jordi Font Agulló** (director Memorial Democràtic), **Francisco Javier Giráldez** (ex-director general de Memoria Democrática d'Andalusia).
Moderador: **Josep Maria Muñoz** (historiador i periodista)

17:45h Conferència de cloenda

De feixistes a reaccionaris.

Josep Ramoneda (periodista, filòsof i escriptor)

Dissabte 30 de novembre

Portbou, punt de trobada: Oficina de Turisme de Portbou

08:00h **Ruta Walter Benjamin.** Itinerari a peu de Banyuls a Portbou

Portbou, Sala La Congesta

18:00h Acte de lliurament de la IV Edició del **Premi Internacional Memorial Walter Benjamin, 2018-2019**

18:30h Concert gratuït amb reserva d'entrada: *L'últim camí de Walter Benjamin.* Espectacle musical i visual de **Juliane Heinemann**